

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Запобігання корупції в публічному управлінні»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Тип і назва освітньої програми	ОПП Зв'язки з громадськістю
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю	Загальна кількість годин – 150 годин. Кількість кредитів – 5,0. Форма семестрового контролю – екзамен.
Мова (и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра публічного управління та адміністрування
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладачка: Мирна Ольга, к. е. н., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування</i> <i>Контакти: аудиторія 494 (ПДАУ, навчальний корпус № 4)</i> <i>e-mail: olga.myrna@pdau.edu.ua</i> <i>Сторінка викладачки: https://www.pdau.edu.ua/people/myrna-olga-volodymyrivna</i>
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни, винесені на вступне випробування на здобування СВО Магістр за даною ОПП.
Компетентності	<i>Загальні:</i> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). <i>Фахові:</i> Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Здатність розробляти заходи протидії та запобігання корупції.
Програмні результати навчання	Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в

	межах своєї професійної компетенції. Уміти визначати корупційні ризики та мінімізувати їх прояви.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей у поєднанні з низкою соціальних навичок, а саме здатністю: – виявляти, ставити та вирішувати проблеми; – брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах; – працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети; – діяти соціально відповідально та свідомо; – діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування у студентів теоретичних і практичних знань щодо феномену корупції як економічного, політичного, правового та культурного явища, його природи, соціальної бази виникнення та поширення, а також створення дієвих механізмів запобігання та протидії корупції як умови формування соціально орієнтованої правової держави і громадянського суспільства, засвоєння знань із забезпечення антикорупційних заходів, вивчити рівень корупції, дослідити фактори впливу на неї, а також розробити та обґрунтувати механізм забезпечення антикорупційної діяльності.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Наукові основи дослідження корупції як соціального феномену. Тема 2. Типологія корупції та її форми. Тема 3. Наслідки корупції для суспільства. Тема 4. Вимірювання рівня корупції. Тема 5. Стан корупції в Україні. Тема 6. Нормативно-правове забезпечення запобігання та протидії корупції в Україні. Тема 7. Система державних органів запобігання та протидії корупції в Україні. Тема 8. Завдання та напрями антикорупційної політики в Україні. Тема 9. Використання зарубіжного досвіду боротьби з корупцією. Тема 10. Реформування політики запобігання та протидії корупції в Україні.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, розв'язування практичних завдань); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження); інтерактивні методи (моделювання професійних ситуацій, дискусії, аналіз ситуацій); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала оцінювання результатів навчання	Наведені в Додатку до Силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
– щодо термінів виконання та перескладання	здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.
– щодо академічної доброчесності	виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час практичних занять заборонені (у т. ч. із використанням

	мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Нормативно-правові акти стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist).
– щодо відвідування занять	не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань.
– щодо зарахування результатів неформальної \ неформальної освіти	Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.
– щодо оскарження результатів оцінювання	Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бондар І. С., Горник В. Г., Кравченко С. О., Кравченко В. В.. Антикорупційна політика та запобігання корупції в публічному управлінні : [Навч. посіб.] К. : Вид-во «Видавництво Ліра-К», 2016. 192 с.
2. Губін К. Г. Боротьба з корупційною рентою в Україні: головні етапи та заходи. *Економічна теорія та право*. 2019. № 4 (39). С. 114-132.
3. Запобігання і протидія проявам корупції як елемент модернізації системи державної служби. Івано-Франківський центр науки, інновацій та інформатизації. Івано- Франківськ, 2012. 237 с.
4. Індекс корупції CPI-2019. Transparency International Ukraine. 2019. [Online], [Retrieved February 12, 2021], URL: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnyattya-korupsiyi-2019/>
5. Клімова С. М., Ковальова Т. В. Організація запобігання та протидії корупції в Україні:

[Навч. посіб.]. Х. : Вид-во ХарПІНАДУ «Магістр», 2012. 200 с.

6. Колеснікова М.В. Інформація як спосіб боротьби з корупцією. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. № 2. [Online], [Retrieved February 07, 2021], www.lsej.org.ua

7. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження / керів. авт. кол. доц. І. О. Ревак. Львів : ЛьвДУВС, 2011. 220 с.

8. Кохан Г. В. Явище політичної корупції: теоретико-методологічний аналіз : [Моногр.] К. : НІСД, 2013. 232 с.

10. Кримінальний кодекс України: (Прийнято Верховною Радою України 5 квітня 2001 року № 2341-III). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25 від 29.06.2001. ст. 131). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>

11. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651- VI. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР). 2013. № 9–10, № 11–12, № 13, ст. 88. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua>

12. Макаренков О.Л. Інноваційність використання синергетичного методологічного підходу до пізнання антикорупційних трансформацій публічного права у відкритому суспільстві. *Приватне та публічне право*. 2020. № 1. С. 8-12.

13. Мельник В. М., Корень Н. В. Основні причини корупції в Україні та шляхи її подолання. Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2018. № 2. С. 207–221. [Online], [Retrieved February 02, 2021], http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2018_2_18

14. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/qo/1700-18>.

15. Panasenko, N., **Myrna, O.**, & Svitlychna, A. (2021). Integrated assessment of the corruption level in the world. *Economic Annals-XXI*, 191(7-8(1)), 4-15. doi: <https://doi.org/10.21003/ea.V191-01> [Scopus, Web of Science] Комплексна оцінка рівня корупції у світі.

Допоміжні

1. Сердюк О. І., **Мирна О. В.**, Шупта І. М. Місце доброчесності в моделі компетенцій державних службовців та системі особистості при запобіганні корупції. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. № 3. 2018. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/41.pdf (дата звернення : 19.08.2022).

2. Радецький Р.С. Причини виникнення та напрями боротьби з корупцією в Україні. *Держава та регіони*. Серія: Державне управління. 2018. № 1 (61). С. 150-154.

3. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією: Міжнародний документ Ради Європи, підписаний у Страсбурзі 04.11.1999 (Конвенцію ратифіковано із заявою Законом від 16.03.2005. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР). 2005. № 16. ст. 266). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>

4. Bahoo, S. (2020). Corruption in Banks: A Bibliometric Review and Agenda. *Finance Research Letters*. 35. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2020.101499>.

5. Bahoo, S., Alon, I., & Floreani, J. (2021). Corruption in economics: a bibliometric analysis and research agenda. *Applied Economics Letters*, 28(7), 565-578. <https://doi.org/10.1080/13504851.2020.1764476>

6. Bahoo, S., Alon, I., & Paltrinieri, A. (2020). Corruption in international business: A review and research agenda. *International Business Review*, 29(4). <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2019.101660>

7. Baumann, H. (2019). The corruption perception index and the political economy of governing at a distance. *International Relations* 34(4), 504-523. <https://doi.org/10.1177/0047117819897312>.

8. Budsaratragoon, P., & Jitmaneeroj, B. (2020). A critique on the Corruption Perceptions Index: An interdisciplinary approach. *Socio-Economic Planning Sciences*, 70. <https://doi.org/10.1016/j.seps.2019.100768>.

9. Chang, Yi-Fang. (2013) Synergetic. Application, Equations on Rule of Law and Two- Party Mechanism. *International Journal of Modern Social Sciences*. Florida, USA, 2(1), 10- 19.

10. Corruption perceptions index 2019. (2019) Transparency International Ukraine. <https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnyattya-korupsiyi-2019>

11. Doing Business 2019. (2019) International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. Washington. 2019.

https://www.worldbank.org/content/dam/doingBusiness/media/Annual-Reports/English/DB2019-report_web-version.pdf

12. Gilman, S. (2018). To Understand and to Misunderstand How Corruption is Measured: Academic Research and the Corruption Perception Index. *Public Integrity*, 20, S74-S88. <https://doi.org/10.1080/10999922.2018.1472974>.

13. Holovkin, B. M. (2018). Corruption prevention mechanism. *Chronicles of Kyiv university of law*, 4, 254-260. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2018_4_55 (in Ukr.)

14. Hubin K. H. (2019) Borotba z koruptsiinoiu rentoiu v Ukraini: holovni etapy ta zakhody. *Ekonomichna teoriia ta pravo*. (Fight against corruption rent in Ukraine: main stages and measures. Economic theory and law), 4 (39), 114–132. (in Ukr.)

15. Human Development Reports. United nations development programme. (2020). <http://hdr.undp.org/en/data>

16. Holovkin, B. M. (2018). Mekhanizm zapobihannia koruptsii [Corruption prevention mechanism]. Chasopys Kyivskoho universytetu prava – Chronicles of Kyiv university of law, 4, 254–260. [Online], [Retrieved February 14, 2021], http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2018_4_55 [inUkrainian].

17. Kolesnikova M.V. (2016) Information as a way to fight corruption. *Legal scientific electronic journal*, 2. http://www.lsej.org.ua/2_2016/29.pdf (in Ukr.)

Luna-Pla, I., & Nicolás-Carlock, J. R. (2020). Corruption and complexity: a scientific framework for the analysis of corruption networks. *Applied Network Science*, 5:13 <https://doi.org/10.1007/s41109-020-00258-2>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Верховна Рада України : Офіційний веб-портал. URL : <http://www.rada.gov.ua>(дата звернення : 19.08.2023).

2. Вищий антикорупційний суд України. Офіційний веб-сайт URL: <https://vaks.gov.ua/>

3. Громадський простір. URL : https://www.prostir.ua/category/kb/?filter-type=rozdil_bazy_znan&filter-value=effective-communication (дата звернення :26.08.2023).

4. Інститут масової інформації. URL : <http://imi.org.ua> (дата звернення : 19.08.2023).

5. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>

6. Кабінет Міністрів України. Офіційний веб-сайт URL: <http://kmu.gov.ua>

7. Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики. URL : <http://komsvobslova.rada.gov.ua/> (дата звернення : 19.08.2023).

8. Національне агентство з питань запобігання корупції. Офіційний веб-сайт. URL: <https://nazk.gov.ua>

9. Національне агентство України з питань державної служби. Офіційний веб-портал. URL : <https://nads.gov.ua/> (дата звернення : 19.08.2023).

10. Національне антикорупційне бюро України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://nabu.gov.ua>

11. Полтавська обласна військова адміністрація : Офіційний веб-портал. URL : <http://www.poda.gov.ua/> (дата звернення : 25.08.2023).

12. Президент України : [Офіційне інтернет-представництво Президента України](http://www.president.gov.ua/). URL : <http://www.president.gov.ua/> (дата звернення : 19.08.2023).

13. Урядовий портал : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL : <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 19.08.2023).

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування, протокол № 2 від 03 вересня 2024 року.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (281ПУА_мд_2024)

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання практичних завдань	розв'язування тестів	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Наукові основи дослідження корупції як соціального феномену.	3	1	3	7
Тема 2. Типологія корупції та її форми.	3	1	3	7
Тема 3. Наслідки корупції для суспільства.	3	1	3	7
Тема 4. Вимірювання рівня корупції.	3	1	3	7
Тема 5. Стан корупції в Україні.	4	1	3	8
Тема 6. Нормативно-правове забезпечення запобігання та протидії корупції в Україні.	3	1	3	10
	3			
Тема 7. Система державних органів запобігання та протидії корупції в Україні.	3	1	3	10
	3			
Тема 8. Завдання та напрями антикорупційної політики в Україні.	4	1	3	8
Тема 9. Використання зарубіжного досвіду боротьби з корупцією.	4	1	3	8
Тема 10. Реформування політики запобігання та протидії корупції в Україні.	4	1	3	8
Екзамен	x	x	x	20
Разом	40	10	30	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

(281ПУАмз 2024 (л. н.))

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання практичних завдань	розв'язування тестів як вид самостійної роботи	питання контрольної роботи	
Тема 1. Наукові основи дослідження корупції як соціального феномену.	-	1	4	5
Тема 2. Типологія корупції та її форми.	-	1	4	5
Тема 3. Наслідки корупції для суспільства.	-	1	4	5
Тема 4. Вимірювання рівня корупції.	-	1	4	5
Тема 5. Стан корупції в Україні.	-	1	4	5
Тема 6. Нормативно-правове забезпечення запобігання та протидії корупції в Україні.	15	1	4	20
Тема 7. Система державних органів запобігання та протидії корупції в Україні.	15	1	4	20
Тема 8. Завдання та напрями антикорупційної політики в Україні.	-	1	4	5
Тема 9. Використання зарубіжного досвіду боротьби з корупцією.	-	1	4	5
Тема 10. Реформування політики запобігання та протидії корупції в Україні.	-	1	4	5
Контрольна робота	x	x	40	40
Екзамен	x	x	x	20
Разом	30	10	40	100

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

(281ПУА мд 2024)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3/4	Високий рівень досягнення результатів навчання: знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
2,5/3	Достатній рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
2/2,5	Середній рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
0-1,5	Низький рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.

**Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях
(281ПУА мз 2024)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
15	Високий рівень досягнення результатів навчання: знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
13-14	Достатній рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
10-12	Середній рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
0-9	Низький рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.

**Шкала та критерії розв'язування тестів
(281ПУА мд 2024, 281ПУА мз 2024 (л. н.))**

Кількість балів	Критерії оцінювання
27-30	Високий рівень досягнення результатів навчання: знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію, частка правильно виконаних тестових завдань – 90-100 %.
22-26	Достатній рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, розуміє основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки, частка правильно виконаних тестових завдань – 74-89 %.
19-21	Середній рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності, частка правильно виконаних тестових завдань – 60-73 %.
0-18	Низький рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання, частка правильно виконаних тестових завдань – 0-59 %.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи
(281ПУА мд 2024)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Високий рівень досягнення результатів навчання: знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
2	Достатній рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень.
1	Середній рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
0-0,5	Низький рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи (281ПУ Амз 2024 (л. н.))

Шкала оцінювання, бали	Опис критерію оцінювання
36-40	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
31-35	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
25-30	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
0-24	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти на екзамені
(28ІПУА мд 2024, 28ІПУА мз 2024 (л. н.))

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Для 1-го теоретичного питання	10	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань, навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
	9	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
	7-8	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
	1-6	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
Для 2-го теоретичного питання	10	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань, навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
	9	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
	7-8	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
	1-6	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти